

Asia: VN/15985/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Trasek kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä yhdenvertaisuuden edistämisestä varhaiskasvatuksesta.

Laki yhdenvertaisuuden edistämisestä varhaiskasvatuksesta on ollut voimassa 1.6.2023 alkaen eikä sen erilaisia vaikutuksia ole vielä voitu arvioida tarkasti. Lisäksi on hyvä huomioida, että yhdenvertaisuussuunnittelu on todettu toimivaksi käytänteeksi muilla opetusasteilla, jolloin on oletettavaa, että siitä olisi hyötyä myös varhaiskasvatuksessa. Näemmekin, että hallituksen esitys on todennäköisimmin pitkällä aikavälillä kestävä ratkaisu. Sitä perustellaan lyhytnäköisesti taloudellisilla syillä, jotka vaikuttavat varsin ohuelta huomioiden muun muassa sen, että yhdenvertaisuussuunnitelma voidaan hyvin kytkeä osaksi lakisääteistä tasa-arvosuunnittelua, ja sen, miten esityksen mukaisesti yhdenvertaisuuden arviointi tarvitsee tuekseen suunnitelmallista yhdenvertaisuustyötä. Yhdenvertaisuussuunnitelmista luopuminen lisää epätasa-arvoisuutta ja heikentää syrjintään puuttumisen mahdollisuuksia. Yhdenvertaisuussuunnittelusta luopuminen lisää pitkällä aikavälillä yhteiskunnallisia kustannuksia, koska korjaavat toiminnot, kuten syrjinnän vaikutusten korjaaminen, on aina kalliimpaa kuin ennaltaehkäisevä toiminta. Trasek ei näin ollen voi kannattaa hallituksen esitystä.

Suomen väestön moninaisuuden kannalta olisi ensiarvoista edistää yhdenvertaisuutta myös varhaiskasvatuksessa, jotta lasten kokemaan syrjintään voidaan puuttua ja sitä voidaan purkaa suunnitellummin. Sama pätee myös työyhteisön sisäiseen syrjinnän purkamiseen ja yhdenvertaisuuden edistämiseen. Samalla Trasek kiinnittää huomiota niihin huoliin, joita muun muassa Lastensuojelun Keskusliitto ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto ovat nostaneet esityksen tiimoilta.

Lisäksi on olennaista huomioida, miten viharikosten määrä on viime vuosina ollut kasvussa. Tämä tuo esiin tarpeen luoda turvallisempaa yhteiskuntaa, jolla on valmiuksia puuttua ja ehkäistä syrjintää. Lasten oikeuksien kohdalla tämä tarkoittaa yhdenvertaista ja turvallisempaa kasvuympäristöä lapsille, jotta erilaisten lasten kasvurauhaa voidaan edistää ja täten myös luoda tulevien sukupolvien osalta pohjaa yhdenvertaiselle Suomelle.

Lähteet

Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2022: <https://www.theseus.fi/handle/10024/808142>

Selvitys afrikkalaistaustaisten henkilöiden kokemasta syrjinnästä:

<https://yhdenvertaisuusvaltuutettu.fi/-/yhdenvertaisuusvaltuutetun-selvitys-afrikkalaistaustaisille-suomalaisille-rasismi-ja-syrjinta-ovat-arkipaivaa>

Tutkimustietoa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tilanteesta Suomessa:

https://yhdenvertaisuus.fi/documents/5232670/5376058/OM_policy_brief_5_web.pdf/aced140e-d940-b37b-a4ce-ad59cf92be1b/OM_policy_brief_5_web.pdf?t=1661178046022

Saarinen Marika
Trasek ry